

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI V ETAPP

13. veebruar 2018

1. See puu kuulub roosiõieliste sugukonda. Saaremaal on ta looduses üpris tavaline. Paljusid liike kasutatakse aias kaunite õite, rikkaliku õitsemise, ilusate viljade ja lehtede tõttu. Selle puidu erikaal on Eestis looduslikult kasvavate puude seas suurim – $0,8 \text{ g/cm}^3$, isegi tammel on väiksem – $0,69 \text{ g/cm}^3$. Nimetage 2017. aasta puu, mille rahvapärased nimetused on türnpuu, jahumarjapuu ja lõmmupuu.

2. Kes on fotol? 2 õiget – 2 punkti, 1 õige – 1 punkt

3. Id Software on üks kurikuulsama videomängu seeria loojaid, mille esimest osa, mis tuli turule 1993. aastal, peetakse üheks kõige mõjukamaks videomänguks läbi aegade. Seeriat iseloomustab groteskne ultra-vägivald ning saatanistlikud kujutised ja see kuulub õudusmängude žanri. Seetõttu on iga mäng seerias toonud endaga kaasa ka suure meediakära. Mängija võtab igas mängus kosmosejalaväelase (en: space marine) rolli, kelle ülesandeks on võidelda vastu deemonite invasioonile teisest dimensioonist. Seeria kõige uuem neljas osa tuli välja 2016. aasta mais. Mis mängu seeriaga on tegemist?

4. Kellele/millele on pühendatud see Ruunaveres asuv mälestuskivi? Mälestatava üheks hauda ajajaks oli ka Mart Laar.

5. Ühe tuntud spordivarustust tootva firma nimi tuleb ladinakeelse sententsi „Terves keha terve vaim“ ühe variandi sõnade algustähtedest. Mis firma?

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI V ETAPP

13. veebruar 2018

6. Missugune loom oli lätlaste rahvuskangelase Lačplésise ema? Lačplésisel olid selle looma kõrvad.

7. Keda kujutatakse? Ilmselt need naabrimehed vabatahtlikult koos ühele pildile ei mahuks. 2 õiget – 2 punkti, 1 õige – 1 punkt

8. Eesti keeles on umbes 30 000 käandsõna, neist esimene on tähestiku järjekorras aabe. Milline on viimane sõna? See on 6-täheline ja on seotud kinnisvaraturuga.

9. Pildil on kolm õde, kelle tuntuses on „süüdi“ keskmine õdedest. Vihjeks veel niipalju, et vanim neist kaotas noores eas nägemise. Küsime nende ühist perekonnanime.

10. Tallinnas toimus 24. aprillil 1996. aastal sõprusmäng Islandi jalgpallikoondisega ning kaotati 0:3. See fakt ei olegi nii põnev, kuid mäng läks jalgpalliajalukku islandlaste Gudjohnsenite pärast. Siiani polnud maailmas sellise taseme mängudel midagi sellist juhtunud. Miks see mäng ajalukku läks?

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI V ETAPP

13. veebruar 2018

11. See pehme, suhteliselt madala sulamistemperatuuriga metall kuulub paljudesse tuntud metallisulamitesse. Seda metalli leidub looduses ka puhtal kujul ning see on ka üheks põhjuseks, miks seda juba 10 000 aastat tagasi kasutama hakati. Antiikajal saadi enamuse sellest jumalanna Aphrodite sünnisaarelt, mis on andnud sellele metallile paljudes keeltes ka nime. Metall kasutusala on olnud väga lai-juveelitoodetest elektrotehnikani, muusikainstrumentidest ehitusdetailide ja nõudeni. Mis metall?

12. 1885. aastal asutas insener H. Kolshorn Virumaal tapamaja, kust juba järgmisel aastal hakati liha Tallinna kaudu Inglismaale saatma. Kolshorni juhtimisel ehitati tapamajale madalavõitu kuid piisavalt ruumikas kivihoone, mis on osaliselt oma funktsiooni tänini säilitanud. Kuhu see, Eesti esimene eksporttapamaja, rajati?

13. See foto on aastast 1938. Kes on see poiss (*Hillbilly Cat*), oma vanemate Gladyse ja Vernon'iga ?

14. Nii nagu Kristus, nii löödi risti ka Peetrus. Kuid Peetruse ristilöömisel oli üks märkimisväärne erinevus võrreldes Kristuse ja enamiku teiste ristilöömistega. Milline erinevus?

15. Paide linnaisad olid 20. sajandi algul vastu ühele algatusele, väites et: „ ... häirib linlaste lehti, need võivad kaotada piimaanni ja pealegi läheb pärast ... lüpstav piim kergesti hapuks.“ Mille vastu nad olid? Tänu sellele pidi linna ka sulisid ja pätte tulema. Palume täpset vastust, mis punktiiride asemel panna.

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI V ETAPP

13. veebruar 2018

16. Jùzcar on Lõuna-Hispaanias asuv küla, kus 2016. aastal elas 228 inimest. 2011 filmiti seal „Smurfid“ ja selle jaoks tehti külas üks suur muudatus. Pärast filmi valmimist olukorda ei taastatud ja see tõi turistide laine. Kui 2010. aastal käis külas 300 turisti, siis 2011. aastal 80 000. Mida külaelanikud filmi tarbeks tegid?

17. Maailma suurima rahvusparki pindala on 972 000 km², mis on 5 % kogu maailma kaitsealade üldpindalast. Kus see rahvuspark asub?

18. Nimetage automark.

19. 1950.-1960.-ndate algul teenis Las Vegas lisaks tavalisele meelelahutusele veel ühe erilise atraktsiooniga, mida tuldi vaatama üle terve Ameerika ja kaugemaltki. Kümned tuhanded külastajad püüdsid leida parimad vaateid ning „esireakohti“ Müüdi kõiksugu asjakohaseid suveniire ning naised kandsid temaatilisi kostüüme ja soenguid. Mida Vegases 1950-ndatel jälgiti?

20. Millise kahe riigi vahel sõlmiti 9. veebruaril 1918 Brest-Litovskis rahuleping, mis saksakeelses ajalookirjanduses on tuntud kui „Leivarahu“ leping? Kahjuks kaotas üks osapool paari aasta pärast oma iseseisvuse aastakümneteks. 2 õiget – 2 punkti, 1 õige – 1 punkt

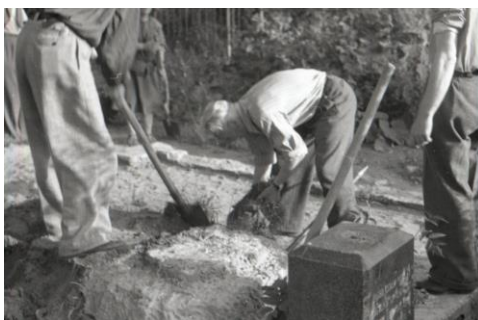
9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI V ETAPP

13. veebruar 2018

21. Sellele sümbolile on erinevates keeltes huvitavaid hüüdnimesid pandud: soomlased ütlevad selle kohta „kassi saba“, norralased „sea saba“, sakslased „rippuv ahv“ ning venelased „koerake“. Eesti keeles pole ükski hüüdnimi laiemat kasutust leidnud ning seda kutsutakse peamiselt inglisekeelse nimega. Mis sümbol?

22. Kunagi oli neid neli: Landskrone (maakroon), Pilsticker (nooleteritaja), Stür den Kerli (tõrju vaenlast) ja Nimetage palun neljas, neist kõige tuntum. Tänapäeval kahjuks Stür den Kerli enam ei ole.

23. Pildil toimetab seltskond eestlasi 1946. aastal Kroonlinnas. Millega seoses nad seal viibisid?

24. See järv asub nelja riigi piiril. Kolm neist on Kamerun, Niger ja Nigeeria. Järve keskmine sügavus on 1,5 m. Veetase on aga viimaste aastakümnete jooksul meeletult alanenud ning on oht, et varsti kuivab ta täielikult. Aastal 1960 oli pindala 26 000 km², 2000. aastal ainult 1 500 km². Nimetage järv, mis kannab neljanda riigiga sama nime.

25. Enamiku maakondade keskmine palk jääb üsna kõvasti Eesti keskmisele palgale alla, kuid ühe maakonna keskmine palgatase on Statistikaameti andmetel viimase 5 aasta jooksul päris täpselt Eesti keskmisele vastanud. Mis maakond?

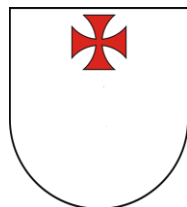
9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI
V ETAPP

13. veebruar 2018

26. Peale Helsingi olümpiat kutsuti edukad Nõukogude Liidu sportlased Kremlisse riigipea Jossif Stalini vastuvõtule. Käteldi ja ühe mehe käest ta küsis: „Mulle öeldi, et olete kõige tugevam inimene maailmas. On nii?“ Vastus oli aupaklik: „Jah, seltsimees Stalin.“ Kuid siis võttis too mees ootamatult Stalinil käsivartest kinni ja tõstis ta õhku, nagu poisikese. Hoidis teda õhus, tegi tiiru ümber oma telje ja pani ettevaatlikult maha tagasi. Stalin kogus end kiiresti ja lausus kerge naeratusena: „Tugevad inimesed elavad Eestis!“ Kes oli see maailma tugevaim inimene?

27. Kes on Tšehhimaalt pärit Štafliik ja Špagetka?

28. Juuresoleval pildil näete ühe organisatsiooni vappi, millelt oleme eemaldanud ühe tähtsa elemendi. See organisatsioon, mis jõudis iseseisvana tegutseda vaid 35 aastat mõjutas tugevalt nii Eesti kui ka Läti ajalugu. Selle aja jooksul oli neil kaks juhti: Venno ja Wolquin. Mis organisatsioon?

29. Liitunud Vinni vald on sama suur kui üks Eesti maakond. Nimetage see.

30. Erinevaid tehnoloogiaid kasutades saadakse neile toodetele erinev välimus: smalto, aventurine, millefiori, lattimo jne. Juba aastast 1291 toodetakse neid Murano saarel Itaalias. Et kaitsta selle toote traditsioonilist valmistamist on loodud ka vastav kaubamärk „Vetro Artistico Murano“. Mis laadi toodetega on tegemist?

9. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI
V ETAPP

13. veebruar 2018

VASTUSED

1. Harilik viirpuu	Eerik
2. Karin Tammaru, Carmen Mikiver	Kaarel
3. Doom	Reemet
4. Vene rubla	Kaarel
5. Asics	Kristel
6. Karu	Eerik
7. Mäe Andres (Andres Paas) ja Oru Pearu (Pearu Murakas)	Kaarel
8. Üürnik	Eerik
9. Ingalls	Kristel
10. Isa Arnor vahetas poja Eiduri teisel poolajal välja	Eerik
11. Vask	Kristel
12. Kulina	Kristel
13. Elvis Presley	Kaarel
14. Löödi risti pea alaspidi	Kristel
15. Vedurivile	Eerik
16. Värvivid kogu küla helesiniseks	Eerik
17. Gröönimaal	Eerik
18. Lincoln Continental X-100	Eerik
19. Tuumakatsetused Nevada kõrbes	Kristel
20. Saksamaa ja Ukraina (Rahvavabariik)	Kaarel
21. @	Kristel
22. Pikk Hermann (Toompea lossi nurgatornid)	Kaarel
23. Lydia Koidula põrmu väljakaevamine/ümbermatmine	Kristel
24. Tšaadi järv	Eerik
25. Tartumaa	Kristel
26. Johannes Kotkas	Eerik
27. Must ja Valge koer	Eerik
28. Mõõgavendade Ordu (Kristuse Sõjateenistuse Vennad)	Kristel
29. Hiiumaa	Eerik
30. Klaas	Kaarel